

očitno pri zadnji volitvi pokazal, ko je bil g. Raič enoglasno za poslanca izvoljen. Potem je opozoril na naše žalostne šolske razmere in na revni stan naših kmetovalcev, za katere naša vlada premalo ali skoro nič ne stori.

Potem je poslanec g. M. Vošnjak obširno pojasnil naše gospodarske razmere, ki so res žalostne, in dokler vlada nasproti narodno-gospodarskim razmeram ne krene na drugo pot, ni mnogo upanja, da bi se zboljšale. On kot izvoljeni državni poslanec se hoče na vso moč potegovati za to, da se kmečki stan bolj okrepi, to bode njegov program v gospodarskem oziru, v političnem oziru pa se popolnoma sklada z g. poslancem B. Raičem. Dve resoluciji, ki ste se potem prečitale, bile ste soglasno sprejeti.

Naposled je g. poslanec Jerman še opozoril na nekatere posebne potrebe, ki jih imamo slovenski Štajerci, namreč uradna razglasila bi se naj tudi slovenski razglašala, deželne in državne postave bi se naj v majhnih knjižicah slovenski izdajale in prodajale, in slov. župani bi se naj bolje poprijeli slov. uradovanja. V tem smislu prečitana resolucija se je tudi soglasno sprejela.

Ker je bil dnevni red dokončan in bilo že precej pozno, sklenil je predsednik zborovanje s trikratnim „živio!“ svitlemu cesarju Francu Jožefu!

Resolucije sprejete v občnem zboru „Slov. društva“ dne 6. sept. 1885 v Mariboru.

I. Narodna ravnopravnost, korist slov. naroda, kakor tudi korist južne železnice same ter prometni interesi zahtevajo, da se v slov. pokrajinah, počemši od Spielfelda, napravijo vsi javni napisi, oklici in naznanila na postajah tudi slovenski; da kličejo sprevodniki imena postaj tudi slovenski; da so vse tiskovine, ki jih dobiva občinstvo v roke, ne samo nemške, in da se nastavljajo v slov. pokrajinah le taki uradniki, ki so slovenščine zmožni. Narodno-gospodarski interesi pa tirjajo, da se tarifi južne železnice, ki so previsoki, tako da zavirajo gmotni napredek slov. naroda ter podkopujejo njegovo blagostanje, znižajo v isti meri, kakoršni veljajo pri državnih železnicah.

Z ozirom na vse to pričakuje se od vseh slov. državnih poslancev, da bodo vso svojo pozornost obrnili na narodne in gospodarske razmere med slov. narodom in južno železnico ter da bodo storili vse potrebne korake, da se odpravijo krivice, katere dela južna železnica slov. narodu v gospodarskem in jezikovnem

oziru. Slov. občinstvo pa, katero ima opraviti z južno železnico, naj tudi samo povsod in vedno tirja, da se pri južni železnici ravnopravnost spoštuje.

II. „Slov. pol. društvo“ izraža svoje prepričanje, da je neobhodno potrebno, da slov. poslanci, ako za svoj narod bodi-si v narodnem, bodi-si v gospodarskem oziru v državnem zboru kaj doseči hočejo, morajo v družbi z ostalimi jugoslovanskimi poslanci osnovati posebno zvezo, iz česar pa ne sledi, da izstopijo iz Hohenwartovega kluba.

III. Najnovejša naredba učnega ministerstva ne zadostuje opravičenim zahtevam slov. ljudstva gledé slov. učnega jezika na Mariborski pripravnici. S štirimi učnimi urami na teden iz slovenščine se učenci ne naučijo potrebnih tehničnih izrazov, in se vendar neprilичno nasproti drugim učencem obložijo. Naj se torej ukrene:

- a) da se ena ura poduku iz nemščine odzame in poduku slovenščine doda, tako da bodo za nemški, kakor za slovenski jezik tri ure na teden odločene;
- b) da bi se predavalo nekaj predmetov v slov. jeziku, recimo veronauk, metodika, naravoslovje, poljedelstvo in matematika;
- c) da bi se v onih predmetih, ki bi se še naprej učili v nemščini (pedagogika, zemljepisje, zgodovina, telovadba) podajali terminologični izrazi tudi v slovenskem jeziku, naopak bi se pa naj učila v predmetih s slov. učnim jezikom tudi nemška terminologija.

IV. Odbor „Slov. društva“ se pooblasti, vse potrebno učiniti, da se doseže, da se vsa uradna razglasila v „Grazer Zeitung“ tudi v slov. jeziku objavljajo, in da se deželne in državne postave v knjižicah tudi v slov. jeziku tiskajo in prodajajo.

Gospodarske stvari.

Nekaj za mlekarice.

Mleko ima to lastnost, da se rado duha raznih stvari, ki so blizu njega v prostorih, v katerih se mleko hranjuje, navzame in njih podišava. To znajo sicer skoraj gospodinje, ki imajo z mlekom že na ta ali oni način opravi-

viti. Ali v kako visoki meri in kako hitro se to godi, to pa je le malokteri gospodinjki znano. Zato bodo gotovo skušnje, katere je neki dr. Dangele v Glasgowu na Škotskem v tem oziru napravil, dobro došle in v marsičem podnjljive.

Razne močno dišeče tvarine so bile dejane v vrče, katera vsaka je določena možino mleka v sebi imela, vendar tako, da se te tvarine niso mleka dotikale, da bi bilo moglo mleko duh iz njih izvleči in v se vzeti, pa pa tako, da se je mleko moglo izhlapljenje dišave navzeti.

Po preteku osmih ur se je mleko iz vrča odločilo skozi cevko, ki je bila na duri vrča navlašč za to vstavljena. Odtočeno mleko so potem gledé duha in okusa preskusili in sledeče podatke našli. Okusiti in ovahati se je dal v mleku:

1. Ogljeni dim — natanko, 2. Parafinovo olje — močno, 4. Čebulj — zelo močno, 5. Tobakov čud — zelo močno, 6. Amonijak — srednje, 7. Pižem — slabó, 8. Oženek ali hudičevo lajno — natanko, 9. Kreosot — slabó, 10. Stari sir — natanko, 11. Kloroform — srednje, 12. Gnjlje ribe — zelo močno in grdo, 13. Kafra — srednje, 14. Gnjljo kapusovo perje — natanko

Po 14 urah, ko se je mleko iz vrčev odpravilo in je odprto stalo, je prav natanko dobljen duh in okus še kazalo. Dr. Dangele misli, da je smetena po vsi svoji sestavi še bolj občutljiva od mleka. Tu gre posebno na to opozarjati, da se pri boleznih zdravju škodljivi in grdi duh sob in sosednjih prostorov kaj rad poprijema in da je v takih slučajih zelo potrebno mleko nezdravega smrada obvarovati. Mleko ne postane le neokusno, ampak, kar je dosti več, tudi zdravju in življenju nevarno, ker se po mleku tudi nalezljive bolezni lahko v druge hiše in rodovine širijo. Oj koliko se mora še v tem oziru preinačiti in prenarediti! Koliko je dan danas še gospodinj, ki bi na kaj takega porajtale in v katerih in kakih krajih se še pogosto mleko shranjuje in potem po hišah v mestu in na trgu razprodaja! J. M.

Kako jajca črstva ohraniti.

Jajca se pred vsem drugim do dobrega umijejo in vse nesnage očistijo, na kar se z vaselinom vtirajo, ki se pri kuhanju od jajčne lušine lahko loči. Kdor pa hoče prav varno postopati, naj jajca po nekaterih mesecih zopet vtira ali pa naj koj prvikrat tak vaselin vzame, kateremu se je 2—3 % soli cilne kisline prikuhalo. Tako pripravljena in hranjevana jajca se držijo črstva in diše kakor nova ležena. Vasein pa je rudninska maščoba, ki se dobiva iz zastankov amerikanskega petroleja in je parafinu podobna. Vasein se odlikuje po posebni trpežnosti, je brez vse kisline, nik-

dar ne postane žaltavo in je popolnoma brez vsakega duha in okusa. Dobiva se v štacunah.

Travina zmes semenska za sadovnjake.

V sadovnjakih prospevajo posebno take trave, katere morejo senco prenašati. Sledeča semenska zmes se je po skušnjah dobro obnesla: Na 100 štirijaskih sežnjev se vzame 0.5 pasje trave ali glistnika (*Dactylis glomerata*), 0.25 travnega lesičjega repa (*Alopecurus*), 0.75. Laške paholke, 0.20 kumine, vsega vkup 1.70 kilo. Ta zmes je trpežna in prospeva posebno lepo v senci pod drevjem in ker vrže veliko pridelka se posebno prilega blizu hrama, ker se more že rano spomladi seči.

„P. L.“

Sejmovi. 12. sept. v Rušah; 14. sept.: v Ivniku, Rogatcu, pri sv. Jurju v sl. g., pri sv. Janžu blizu Slov. gradca; 15. sept.: v Ljutomeru, v Pleterjih.

Dopisi.

Od sv. Petra pri Radgoni. (Lani letos in, ako Bog da, tudi drugo leto.) 13. julija 1884 obhajal je č. o. Electus Hamler iz reda sv. Frančiška prvo sveto mešo. Poštenih kmečkih staršev sin, se je nekaj let učil na Mariborski gimnaziji, potem pa zapustil starše, in vse, kar mu je bilo ljubo in drago, ter stopil v red frančiškanov, in se podal v Inomost na Tirolsko, odkoder se je čez nekaj let spet vrnil v svoj rojstni kraj, kot novomešnik na veliko veselje svojih pridnih staršev. Minolo je leto in nekaj čez, spet so grmeli možnarji, spet je svirala godba, in spet se je mnogo ljudstva nateklo v farno cerkev sv. Petra, hoteč biti navzoči pri daritvi prve svete meše, katero so č. g. Jakob Kavčič, dne 23. avgusta v tukajšnji farni cerkvi, Bogu darovali. Cela slovesnost se je prav sijajno izvršila. Med godbo in donenjem zvonov, so se podali č. g. primicijant, spremljani od č. gg. duhovnikov, bogoslovcev in mnogih ovenčanih deklet iz farovža skozi lepo okinčane slavoloke v farno cerkev, kjer so svojo prvo sveto daritev darovali Gospodu nebes in zemlje. Med daritvijo sv. meše je bila pridiga, katero so imeli č. g. J. Kukovec, župnik pri sv. Andražu v Slov. gor. in so vernim poslušalcem, kojih je cerkev bila obilo natlačena, o imenitnosti, kakor tudi o težavah duhovskega stana kaj lepo govorili. Na večer je bila živahna veselica na primicijantovem domu, kjer je gospod ceremonijer v šaljivih besedah razne napitnice govoril. Sicer bi mi Peterčani, kar le tako mimogrede javljam, imeli letos dve primiciji, toda nemila smrt nam je jednega vzela, namreč gosp. bogoslovca Antona Satlera. Bodi mu zemljica lehka na Mariborskem mirodvoru! Tudi drugo leto